

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **Bc. J. K.**
bytem X
zastoupen JUDr. Janem Mandátem
advokátem se sídlem Elgartova 29, 614 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2022, č. j. MPSV-2022/212353-920,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 29. 11. 2022, č. j. MPSV-2022/212353-920, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3.900 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jana Mandáta, advokáta se sídlem Elgartova 29, 614 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Krajský soud již v minulosti zrušil rozhodnutí žalovaného týkající se příspěvku na motorové vozidlo pro žalobce. Jde o to, zda má žalobce těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí. Žalovaný tuto podmínku vyložil chybně, protože podle něj bylo třeba těžké poruchy u každého z funkčních celků (pánev, trup, končetina). Krajský soud mu vysvětlil, že takhle nelze tuto podmínku vykládat. A že jde o společný vliv poruch daných funkčních celků – které nemusí být všechny těžké – na pohyblivost člověka. Uložil mu proto, aby se právě na tuto

otázku spolu se svojí posudkovou komisí zaměřil. Nadto se měli odpovídajícím způsobem vypořádat se závěry znaleckého posudku, jenž žalobce v řízení předložil. Nyní krajský soud musel ověřit, zda tento jeho pokyn oba splnili.

II. Dosavadní skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce podal dne 23. 9. 2019 žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Podle posudku Městské správy sociálního zabezpečení Brno – město („posudek MSSZ“) však žalobce není osobou trpící těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí. Na základě tohoto posudku Úřad práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě („úřad práce“) rozhodnutím ze dne 8. 1. 2020, č. j. 5647/20/TR („rozhodnutí úřadu práce“), žádosti žalobce nevyhověl.
3. Žalobce se proti rozhodnutí úřadu práce odvolal. V řízení předložil znalecký posudek vypracovaný MUDr. Z. Š. (znalcem pro obor zdravotnictví, odvětví chirurgie se specializací traumatologie pohybového ústrojí a odvětví ortopedie). Podle tohoto znaleckého posudku je žalobce polymorbidním pacientem s těžkým funkčním postižením pohyblivosti více funkčních celků. Znalec zjistil těžké omezení hybnosti páteře krční, hrudní i bederní. Dále také omezení pohyblivosti v oblasti obou kyčelních kloubů – vlevo těžkého stupně z důvodu degenerativních změn na kyčelních kloubech a vlivu projekce bolesti bederního úseku páteře.
4. Znalec zjistil i poruchu statiky pánve se šikmým postavením. Amputace levé končetiny žalobce byla podle znalce provedena nestandardně, bez zachování dostatečné délky kostí bérce pro protézování. Amputací nohy velmi vysoko došlo k vytvoření velmi krátkého amputačního pahýlu v kostní části těsně pod kloubní štěrbinou kolenního kloubu, který se nedá oprotézovat funkční bérceovou protézou. Žalobce proto musí používat stehenní protézu. Kvůli tomu je ale protéza nestabilní. Žalobce proto může chodit pouze krátce o berlích. Protéza fakticky plní pouze kosmetickou funkci. Přestože žalobce využívá kvalitní protézu, ta mu znemožňuje návrat k nosnosti končetiny. Ve výsledku je tak situace žalobce mnohem horší, než kdyby mu provedli klasickou amputaci ve stehně. Během dne je žalobce čím dál častěji odkázán na invalidní vozík.
5. V závěru posudku znalec konstatuje, že žalobce splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. Jeho zdravotní stav lze podle znalce podřadit jednak pod *anatomickou ztrátu dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování* [část 1 bod 1 písm. l) přílohy zákona o poskytování dávek]. Jeho stav lze srovnat s amputací nohy ve stehně. Zároveň žalobce podle znalce naplňuje *těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina* [část 1 bod 1 písm. g) přílohy zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením]. Žalobce trpí postižením páteře v celém rozsahu s podstatným omezením její pohyblivosti, omezením hybnosti pánve, především levého a méně pravého kyčelního kloubu, poruchou statiky pánve vyznačenou jejím šikmým postavením a postižením nohy kvůli amputaci.
6. Žalovaný požádal svou posudkovou komisi o doplňující posudek. Podle ní se u žalobce nejedná o anatomickou ztrátu dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování, protože žalobce má nohu amputovanou v bérce. Netrpí těžkými funkčními poruchami pohyblivosti kvůli postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí – na páteři je

porucha dynamiky, která není těžkého stupně. Nemá ani ztuhlou páteř. Omezení hybnosti kyčelních kloubů také nedosahuje těžkého stupně. Posudková komise nezjistila ani nestabilitu pánevního pletence. Žalobce není odkázán na invalidní vozík. Pro účely posuzované dávky přitom nelze využít institutu srovnatelnosti.

7. Na základě doplňujícího posudku žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 7. 2021, č. j. MPSV-2021/119151-920 („první rozhodnutí žalovaného“), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce. Žalovaný plně odkázal na závěr posudkové komise. Její posudek považoval za úplný, objektivní a přesvědčivý. Žalobce podle něj není osobou, která má ve smyslu § 9 odst. 2 a 4 zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v příloze tohoto zákona. Právní úprava jasně uvádí, jaké postižení lze považovat za těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí. Uvedený výčet je taxativní. Jiné zdravotní postižení proto nelze zohlednit ani jej srovnávat s vyjmenovanými kategoriemi.
8. Proti prvnímu rozhodnutí žalovaného žalobce podal žalobu. Zdejší krajský soud jí vyhověl rozsudkem ze dne 31. 5. 2022, č. j. 41 A 23/2021-30 („první rozsudek krajského soudu“) a rozhodnutí žalovaného zrušil. Uznal, že v případě žalobce bohužel opravdu nelze jeho postižení podřadit pod anatomickou ztrátu dolní končetiny ve stehně s možností oprotézování. Shledal však neúplnost závěrů posudkové komise v otázce, zda žalobce má těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí. Posudková komise a následně žalovaný chybně vycházeli z toho, že k naplnění tohoto kritéria musí postižení všech tří funkčních celků pohybového ústrojí dosahovat těžkého stupně.
9. Znalecký posudek i posudková komise u žalobce shledaly postižení několika funkčních celků – poruchu dynamiky na páteři, omezení hybnosti kyčelních kloubů a anatomickou ztrátu části nohy. Znalec ve svém posudku (na rozdíl od komise) podrobně popsal odchylku od fyziologické normy ve vztahu k jednotlivým úsekům páteře. I ve vztahu k hybnosti kyčelního kloubu a amputačního pahýlu. Konstatoval velmi těžké omezení hybnosti páteře i těžký stupeň omezení pohyblivosti levého kyčelního kloubu z důvodu degenerativních změn. Komise na druhou stranu pouze stručně uvedla, že poruchy dynamiky páteře a kyčelních kloubů nejsou těžkého stupně, aniž by blíže vysvětlovala, proč věcně nesouhlasí se znaleckým posudkem. Posudková komise (a poté žalovaný) se nezabývali *společným působením všech postižení žalobce na jeho pohyblivost*. O těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí se totiž může jednat, přestože u jednotlivých funkčních celků nejde o těžké funkční postižení.
10. Posudková komise vydala dne 1. 11. 2022 nový posudek („nový posudek“). Uvedla, že nesouhlasí se stanoviskem znalce, podle kterého jde o těžkou vadu nosného a pohybového ústrojí na základě postižení tří funkčních celků. Lze sice prokázat postižení trupu, pánve a končetiny, ale těžké postižení lze spatřovat pouze u dolní končetiny. Postižení ostatních celků již nelze hodnotit jako těžké. Omezení hybnosti páteře je významnější pouze při záklonu v bederním úseku a úklonech krční páteře. Jinak dynamika páteře odpovídá věku, větší omezení jsou tu jen při předklonu. Osa páteře nevykazuje poruchu v těžké míře. Pánev je pouze lehce šikmě postavená, což plyne z nestejně délky zdravé a oprotézované končetiny (max. 2 cm, což není těžký zkratek). Při vyšetření posudková komise nezjistila

těžké omezení hybnosti kyčlí. Zohnutí jako nejdůležitější pohyb žalobce zvládne něco nad 90 stupňů. To umožňuje normální sed a samo o sobě by to umožňovalo i normální chůzi. Hybnost kolene na neoprotézované dolní končetině není zjevněji omezena. Nešlo tedy o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí.

11. Žalovaný shledal, že se posudková komise v novém posudku nezabývala tím, proč zjištěná funkční postižení ve svém souhrnu nesvědčí o těžké funkční poruše pohyblivosti. Proto ji požádal o doplnění nového posudku. Posudková komise dne 8. 11. 2022 nový posudek doplnila („doplnění nového posudku“). Žalobce podle ní má těžkou poruchu pohyblivosti. Příčinou je stav po amputaci dolní končetiny v bérce těsně pod kolenem. Protéza je proto nestabilní. Zatížení končetiny s protézou vede k bolestem, případně ke vzniku otlaků. Jde o hlavní a rozhodující příčinu těžké funkční poruchy pohyblivosti v jednom funkčním celku. U jiných funkčních celků pohybového ústrojí, kterými se rozumí trup a pánev, lze sice jisté postižení prokázat, jde ale o postižení lehká, které sama o sobě by k poruše pohyblivosti nevedla. Stav po amputaci sám o sobě vede k těžké funkční poruše pohyblivosti bez ohledu na lehké poruchy jiných funkčních celků. Těžká porucha pohyblivosti by tu byla i v případě, že oblast trupu i pánve by byla zcela bez postižení. Způsobuje ji tedy postižení pouze jednoho funkčního celku, nikoliv tří.
12. Žalovaný na základě nového posudku a jeho doplnění rozhodnutím ze dne 29. 11. 2022, č. j. MPSV-2022/212353-920 („nové rozhodnutí žalovaného“), znovu zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce. Zopakoval závěry nového posudku a jeho doplnění. A odkázal mj. na rozsudek krajského soudu ze dne 2. 6. 2022, č. j. 22 A 57/2021-36, podle kterého podmínky pro přiznání dávky nesplňuje žadatel, u nějž postižení ostatních funkčních celků nemá na pohyblivost žádný nebo pouze zanedbatelný vliv. To je i případ žalobce. Ten proto nesplnil zákonné podmínky nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo. V novém posudku a jeho doplnění žalovaný nezjistil nesrovnalosti.

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

13. Žalobce namítá, že posudková komise opět nevyhodnotila rozsah jeho postižení úplně. Pouze konstatuje, že těžkou funkční poruchu pohyblivosti způsobuje postižení jen jednoho funkčního celku, nikoliv tří. Proto podle ní žalobce nesplňuje kritéria části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením. Těžká porucha pohyblivosti však je důsledkem souběhu postižení tří funkčních celků. Způsobuje ji amputace dolní končetiny v bérce v krátké vzdálenosti pod kolenem, protéza je z toho důvodu nestabilní. Poruchy hybnosti páteře a omezení hybností kyčlí jsou podle posudkové komise pouze lehkými postiženími, která nemají na pohyblivost žalobce žádný, případně zanedbatelný vliv. Posudková komise to ovšem pouze konstatuje, aniž by se zabývala souvislostí mezi postižením páteře, kyčlí či jiných částí těla a vlivem tohoto postižení vlivem na celkovou pohyblivost žalobce ve vztahu k postižení končetiny s protézou.
14. Jak plyne z prvního rozsudku krajského soudu, k naplnění znaků uvedených v části I bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením musí porucha pohyblivosti vyplývat z postižení tří a více funkčních celků a souhrnně tato postižení musí způsobovat těžkou funkční poruchu pohyblivosti. Obecně je proto třeba

hodnotit zjištěné funkční poruchy více funkčních celků komplexně na základě společného působení všech zjištěných postižení. Závěry posudkové komise o tom, že těžkou poruchu pohyblivosti způsobuje pouze postižení jednoho funkčního celku, nikoliv tří, je spíše v rovině spekulací. Jde jen o úvahu, co by se stalo, kdyby měl žalobce postižení u jednoho funkčního celku – nohy s protézou. Postižení tří funkčních celků, z nichž u jednoho se jedná zcela jednoznačně o postižení těžké, posudková komise nehodnotí v komplexních souvislostech.

15. Žalovaný reaguje, že se posudková komise v návaznosti na první rozsudek krajského soudu zaměřila na důslednější vysvětlení zdravotního stavu žalobce ve vazbě na podmínky na přiznání příspěvku. Pro odstranění všech pochybností též žalobce vyšetřila. Ve svém posudku pak podrobně odůvodnila, proč omezení žalobce neodpovídají těžkému stupni. V podrobnostech žalovaný odkazuje na své rozhodnutí, resp. nový posudek a jeho doplnění. Požadavkům soudu vyhověl.

IV. Jednání před krajským soudem

16. Dne 12. 4. 2023 se u krajského soudu konalo jednání ve věci. Žalovaný se z něj omluvil a souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti. Zástupce žalobce shrnul žalobní body. A k důkazu navrhl výslech svědkyně, účastnický výslech žalobce a jednu aktuální lékařskou zprávu. Krajský soud všechny tyto návrhy zamítl pro nadbytečnost, protože zjištěný skutkový stav postačoval k meritornímu posouzení věci. Dokazování proto neprováděl. Po závěrečném návrhu zástupce žalobce a krátkém přerušení krajský soud vyhlásil tento rozsudek.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba je *důvodná*.
18. Podle § 78 odst. 5 soudního řádu správního *v dalším řízení po zrušení rozhodnutí soudem váže správní orgán právní názor, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil*. Poté, co krajský soud správní rozhodnutí zruší, může se správní orgán bránit kasační stížností u Nejvyššího správního soudu, považuje-li rozhodnutí soudu za nezákonné. *Pokud však správní orgán kasační stížnost nepodá, nemůže se závazným právním názorem polemizovat, a naopak se jím musí zásadně řídit*. Nerespektování právního názoru soudu je samo o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002-25, č. 442/2005 Sb. NSS). Správní orgán musí při novém rozhodování po zrušení původního rozhodnutí své rozhodnutí odůvodnit ve světle právního názoru, který soud vyslovil jako důvod zrušení jeho předchozího rozhodnutí.
19. Právní východiska k posuzování zdravotního stavu na poli zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením krajský soud shrnul již ve svém prvním rozsudku (viz body 12-18 prvního rozsudku krajského soudu). Obě strany je proto již dobře znají. A krajský soud si na ně dovoluje odkázat, aby přešel rovnou k jádru věci.
20. V souvislosti s prvním rozhodnutím žalovaného posudková komise a následně žalovaný chybně vycházeli z toho, že k naplnění kritéria těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí musí postižení *všech tří*

funkčních celků pohybového ústrojí dosahovat těžkého stupně. Nebylo zřejmé, proč k němu nevedou omezení hybnosti páteře a kyčelních kloubů. Posudková komise blíže nevysvětlila, proč nesouhlasí se znaleckým posudkem. Nezabývala se společným působením všech zjištěných postižení na žalobcovu pohyblivost. Krajský soud proto posudkové komisi i žalovanému připomněl, že se může celkově jednat o těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí, i pokud se jednotlivé funkční celky nevykazují těžké postižení. Tomu všemu odpovídající posouzení zdravotního stavu bylo úkolem posudkové komise a žalovaného v novém řízení. Bohužel ho znovu nesplnili.

21. V novém posudku posudková komise nejprve zopakovala stejnou chybu, kterou jí krajský soud vytkl, pokud konstatovala, že „těžkým způsobem je postižena pouze dolní končetina s amputací v bérce a omezením hybnost v kolenním kloubu. Postižení ostatních celků již nelze hodnotit jako těžké.“ Opět tedy posuzovala, zda postižení každého ze tří relevantních funkčních celků (pánev, trup, končetina) dosahuje těžké funkční poruchy pohyblivosti, jíž shledala jen u nohy. Jakoby kritérium podle části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením mohly naplnit jen minimálně tři těžké poruchy pohyblivosti – za každý funkční celek jedna. Krajský soud již ve svém prvním rozsudku žalovanému a posudkové komise vysvětloval, že to je slepá cesta. Posudková komise se na ni přesto vydala.
22. Žalovaný proto správně posudkovou komisi požádal, aby se v doplnění nového posudku zaměřila, na co se měla podle prvního posudku krajského soudu zaměřit – postižení ostatních funkčních celků a jejich společný vliv na pohyblivost žalobce. Posudková komise to však znovu neučinila, jak by bylo žádoucí. A žalovaný se neměl s doplněním nového posudku spokojit. Podle krajského soudu *posouzení společného vlivu postižení relevantních tří funkčních celků v doplnění nového posudku stále chybí*.
23. Posudková komise totiž opět zaujala výklad části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který nemůže obstát. Vyložila ho způsobem, který je obvyklý například u posuzování invalidity, tedy že stanovila „rozhodující příčinu“ poruchy pohyblivosti. A poruchy ostatních funkčních celků dala bokem. Takto ovšem také dané ustanovení vykládat nelze. Stalo by se totiž neaplikovatelným. Pro naplnění svých předpokladů toto ustanovení vyžaduje poruchu alespoň tří funkčních celků pohybového ústrojí, která – ač poruchy každého z funkčních celků nemusí být těžké – ve svém souhrnu dosahuje úrovně těžké funkční poruchy pohyblivosti. Jestliže by tedy hrála roli jen „rozhodující příčina“ poruchy pohyblivosti, tj. porucha jednoho funkčního celku, nikdy by nebylo možné splnit předpoklady daného ustanovení – poruchu tří a více funkčních celků. V tom se tedy posudková komise dopustila dalšího pochybení.
24. Doplnění posudku pak nedosáhlo kýžený cíl *posoudit společný vliv postižení tří funkčních celků*. Posudková komise jednoznačně konstatuje, že postižení dolní končetiny způsobuje těžkou poruchu pohyblivosti. Podle posudkové komise by tu byla i v případě, že by oblast trupu i pánve byla zcela bez postižení. K ostatním funkčním celkům v novém posudku uvádí, že se sice prokázalo postižení těchto funkčních celků, ale těžce je postižena pouze dolní končetina. Postižení ostatních celků nejsou těžká, resp. jsou pouze lehká.

Jak posudková komise dodala v doplnění posudku, sama o sobě by k poruše pohyblivost nevedla.

25. V novém posudku posudková komise popisuje postižení páteře i pánve, každý z těchto funkčních celků samostatně (viz bod 10 výše). Problémy páteře spojuje „pouze“ se záklonem v bedrech a při úklonech krku. Dynamika páteře podle posudkové komise odpovídá věku, větší omezení jsou tu při předklonu. Porucha osy páteře pak nedosahuje míry těžké poruchy. Pánevní žalobce je podle posudkové komise jen lehce šikmo postavená, což způsobila různá délka žalobcových končetin. Při vyšetření se nezjistilo těžké omezení hybnosti kyčlí. Zohnutí žalobce zvládne něco nad 90 stupňů a může díky tomu normálně sedět. Samo o sobě by to umožňovalo i normální chůzi. Hybnost kolene na neoprotézované noze není omezená. Nešlo tedy podle posudkové komise o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí.
26. Takové posouzení zdravotního stavu žalobce však *není hodnocením společného vlivu postižení tří funkčních celků*. Posudková komise je stále hodnotí odděleně. A mezi řádky jako by stále zkoumala, zda postižení páteře a pánve jsou těžká. Označuje je pouze za lehká. To ale ve světle výkladu části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, který měla zaujmout posudková komise podle prvního rozsudku krajského soudu, nevylučuje, aby žalobce kritéria tohoto ustanovení splňoval. *I dvě lehké a jedna těžká porucha pohyblivosti totiž mohou v souhrnu představovat těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí*.
27. Stále nesprávná perspektiva posudkové komise se projevila například u slov o zohnutí v kyčelní oblasti, které podle jejích slov umožňuje žalobci sedět. A samo o sobě by to žalobci umožňovalo i normální chůzi. *Žalobce ale nemůže normálně chodit*. Podobně posudková komise v doplnění posudku uvádí, že těžká porucha pohyblivosti by tu byla i v případě, že by oblast trupu i pánve byla zcela bez postižení. Ony ale zcela bez postižení nejsou.
28. Posudková komise tedy nevzala jednotlivá postižení žalobce do souvislosti. Je třeba zkoumat *společný vliv* poruch páteře, trupu a končetiny na pohyblivost žalobce. *Jinými slovy jde o to, zda (1) omezená hybnost páteře při záklonech a úklonech krku spolu s většími omezeními dynamiky páteře při předklonu a poruchou osy páteře včetně (2) lehce šikmého postavení pánve a možnosti žalobce se v kyčlích zohnout o 90 stupňů v kombinaci s (3) následky amputace nohy, na níž má žalobce nedobře sedící protézu, představuje těžkou poruchu pohyblivosti podle daného ustanovení*. Jasnou, úplnou a přesvědčivou odpověď na tuto otázku krajský soud v novém posudku a jeho doplnění stále nevidí.
29. Nový posudek (včetně jeho doplnění) by mohl obstát, jen pokud by posudková komise opravdu pečlivě, přesvědčivě, úplně a jasně vysvětlila, že postižení pánve a trupu *vůbec nejsou příčinou* poruchy pohyblivosti, případně že jejich vliv na pohyblivost žalobce je pouze zanedbatelná. To se zřejmě snažila říci, pokud je v doplnění posudku označuje za lehká, jež by sama o sobě k poruše pohyblivosti nevedla. Bohužel to ale v doplnění posudku nijak nerozvádí. A z popisu daných postižení (viz bod 10 a 25 výše) to jednoznačně neplyne. Zejména proto, že posudková komise nesplnila další část závazného

pokynu plynoucího z prvního posudku krajského soudu – vypořádat se s relevantním obsahem znaleckého posudku.

30. Znalecký posudek totiž zjišťuje těžká omezení hybnosti páteře krční, hrudní i bederní, která blíže popisuje. Rozebírá i omezení pohyblivosti v oblasti obou kyčelních kloubů. Vlevo shledává těžký stupeň z důvodu degenerativních změn na kyčelních kloubech a vlivu projekce bolesti bederního úseku páteře. Znalec zjistil i poruchu statiky pánve se šikmým postavením. Podle znaleckého posudku tedy žalobce trpí (1) postižením páteře v celém rozsahu s podstatným omezením její pohyblivosti, (2) omezením hybnosti pánve, především levého a méně pravého kyčelního kloubu, a poruchou statiky pánve vyznačenou jejím šikmým postavením.
31. Posudková komise jen v novém posudku uvádí, že se znalcem nesouhlasí. *Nevysvětluje ovšem v potřebné míře konkrétnosti, v čem přesně se tedy znalec podle ní mylí.* V tom je potřeba jít mnohem hlouběji a adresně reagovat na tvrzení znalce. Vysvětlit, proč podle posudkové komise omezená hybnost páteře při záklonech a úklonech krku spolu s většími omezeními dynamiky páteře při předklonu, poruchou osy páteře včetně lehce šikmého postavení pánve a možnosti žalobce se v kyčlích zohnout o 90 stupňů nemohou být příčinou poruchy pohyblivosti žalobce. Na krajský soud totiž popis postižení v oblasti trupu a pánve působil jako snaha o jejich jistou bagatelizaci. Toho by se již posudková komise měla vyvarovat.
32. Na první pohled se krajskému soudu nejeví, že by to vše pohyblivost žalobce nijak neovlivňovalo. V běžném životě všichni potřebujeme v mnoha různých situacích zaklánět páteř, uklánět krk, předklánět se nebo se ohnout v kyčlích. A pokud k těmto postižením krajský soud připočte, že žalobce má amputovanou nohu, na níž musí používat nevhodnou a bolestivé otlaky způsobující protézu, pak se opravdu nabízí, že v souhrnu již jde o těžkou funkční poruchu pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí. Posudková komise svůj opačný názor v dosavadních posudcích stále přesvědčivě nepodložila.
33. Žalovaný proto měl od posudkové komise chtít další doplnění posudku, ve kterém by výše popsané vady napravila. S ohledem na to, že to již neučinil a na novém posudku spolu s jeho doplněním založil své rozhodnutí, také chyboval. Jeho rozhodnutí proto jednak trpí nezákonností, protože žalovaný nenaplnil závazný právní názor plynoucí z prvního rozsudku krajského soudu. A obsahově též nedostatečně zjištěným skutkovým základem. Stále z něj neplyne skutkově podložená odpověď na otázku, zda poruchy pánve, trupu a končetiny v případě žalobce *společně* vedou k *těžké poruše pohyblivosti* podle části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.
34. Pokud žalovaný v novém rozhodnutí odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 2. 6. 2022, č. j. 22 A 57/2021-36, nejde podle soudu o přílehlavý odkaz. Žalovaný z něj dovozuje, že podmínky pro přiznání dávky splněny nebudou, pokud postižení ostatních funkčních celků nemá na pohyblivost žadatele žádný nebo pouze zanedbatelný vliv. To je podle žalovaného i tento případ. Jak ovšem plyne z odůvodnění výše, ve skutečnosti to (zatím) tento případ není. *Posudková komise doposud nevysvětlila – přesvědčivě a v úplnosti – že by prokázaná postižení pánve a trupu neměla na pohyblivost žalobce žádný, popřípadě zanedbatelný vliv.* Jen určila za „rozhodující příčinu“ následky nešťastné amputace nohy

žalobce. Pokud žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že postižení pánve a trupu neměla na pohyblivost žalobce žádný (či jen zanedbatelný) vliv, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné, protože není jasné, odkud tento závěr čerpá. Z těchto důvodů nelze z citovaného rozsudku v této věci vyjít.

VII. Závěr a náklady řízení

35. Krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dvou důvodů. Žalovaný i posudková komise jednak nesplnili závazný právní názor plynoucí z prvního rozsudku krajského soudu a porušili tím § 78 odst. 5 soudního řádu správního. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, navíc stále vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního]. Z těchto důvodů krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 soudního řádu správního). V dalším řízení žalovaného váže právní názor krajského soudu (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).
36. Krajský soud by zde rád podotknul, že již ve „třetím kole“ odvolacího řízení před žalovaným očekává pečlivou práci posudkové komise a žalovaného. Obzvláště pokud budou chtít setrvat na svých dosavadních závěrech, bude muset jejich práce být o mnoho poctivější. Nebude-li se jim ve snaze o splnění standardů popsaných v tomto i v prvním rozsudku krajského soudu dařit, bude se samozřejmě nabízet i jiná možnost než zamítnutí odvolání žalobce – shledat, že žalobce podmínky části I. bodu 1 písm. g) přílohy k zákonu o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením splňuje. Jestli tomu tak je nebo není, stále nelze odpovídajícím způsobem posoudit. Další posudek a rozhodnutí žalovaného, které by nesplňovaly, co jim krajský soud uložil, by ovšem již silně narušovaly důvěru žalobce i soudu v profesionální plnění jejich role. Krajský soud by v takovém případě jen stěží nemohl nabýt dojmu, že jde již o svévoli, kterou nelze v právním státě připustit.
37. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 3.900 Kč k rukám jeho zástupce.
38. Tato částka se skládá z částky 3.000 Kč za tři úkony právní služby zástupce žalobce [tarifní hodnota jednoho úkonu činí v souladu s § 9 odst. 2 advokátního tarifu 5.000 Kč], spočívající v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], písemného podání ve věci – žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a účasti na jednání před soudem [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu] za tři úkony právní služby po 300 Kč. Zástupce žalobce není plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 12. dubna 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce